Фигури и тропи

Публикувано от **zorrimutafova** на **27.12.2010**

ФИГУРИ И ТРОПИ

Метафора - Название на един обект (предмет, признак, действие) се пренася върху обект въз основа на някакво сходдство между тях.

Пр. Златните лъчи на слънцето.

Антономация (преименуване) - физически или нравствени качества на предмета, на речта се назовават със собственото име на: литературен герой (Хамлет, Дон Кихот, Тартюф, Бай Ганьо); митологичен герой (Херкулес - сила): историческо лице (Рокфелер - богатство).

Олицетворение - одушевяване н неживата природа, признаци на човека се пренасят върху неодушевени предмети.

Пр. Природната среда, звездите се смеят.

Алегория - Нравствено качество на човек се (заменя) изразява чрез предмет или животно.

Пр. Лъв-сила; Патка-глупост; Лебед-Грация

Заек-страх; Лисица-хитрост; Змия коварство

Ирония - Стилистично-изобразителен похват, троп, аспект на хармоничното, използван във всички жанрове, разновидности на хумористичното - сатиричната литература. За разлика от сарказма при иронията подложените на критика лични обществени недъзи са осмивани вместо да бъдат

разобличавани. Съобразно с вложения в нея смисъл ирониятa получава разнообразни оценки между остроумието, подигравката и издевателството извън обсега на сарказма. Ирониятa получава въплащение в широк спектър на изобразит. Похвати и стилистични средства, между които особено силно изпъкват: гротеска, карикатура, хипербола, парадокс, пародия, шарж.

Пр. Ти си голям умник! - каза той възмутен.

Сравнение - съпоставят се два предмета по общ за тях признак.

Пр. Очи като звезди.

Епитет - Стилистическо средство, троп, създаващо образно качество на предмет или явление, посредством допълнително определение.

Пр. Гробно мълчание.

Метонимия - названието на един обект се пренася върху основа на някаква постоянна връзка между тях.

Пр. Прочетох целия Ботев. Изпих една чаша.

Синекдоха - Стлистическа и петорическа фигура, посредством която се представ част от него или частта се предтавя посредством цялото.

Пр. Родна стряха.

Перефраза - Стилистично сресство , троп, посредством който с помощта на друг или по описателен път се изразява онова, което вече е показано или известно.

Пр. Черноморска столица (Варна)

Евфемизъм - вид перифраза, при която един израз се заменя с друг, с це да се смегчи неприятното въздействие.

Пр. Той ни напусна, отиде си. (умря)

Хипербола - Стилистична и реторическа фигура, широко разпространено изразно средство за постигане на образност и речева експресия, чрез преуеличаване на някои действителни прояви в противовес на т.нар. - литота. Основана е на сравнение между две понятия, между които съществува само идейно, но не и реално средство. **Пр.**
Сто пъти ти казах.

Мейозис - Обратно на хиперболата. Предмет или признаци на предмета преднамерено се премаляват.

Пр. Искам да кажа една-две думи.

Изчакай ме една минута.

-

Литота - Стилистически обрат, троп, с въздействие, противоположно на хиперболата или намаляващ, или обезмислящ значението на предмета изображение посредством отрицание, за да бъде подчертано противоположното по смисъл.

Пр. -Хубав ли е филмът?

-Не е лош. .

Фигури на съвместването (реторически фигури) - значенията се съчетават или комбинират.

Фигури на тъждеството - Обектът на речта се характеризира образно чрез съвместване на тъждествени значения.

Пр. Народът се радва, ликува, тържествува.

Възходяща градация (климакс) - степенуват се възходящи признаци на предмета.

Пр. Тя е хубава, изключителна.

Низходяща градация (антиклимакс) - началното значение се степенува низходящо.

Пр. Съжалявам, наистина съжалявам, безкрайно много съжалявам.

Оксиморон - стилистически и реторически обрат, троп основан на контрастили антитеза, съчетание на противоречиви по смисъл понятия и думи - обикновено на съществителни с прилагателни и с глагол, за да бъде засилена речевата експресия или създадена нова словесна оценка. Използва се понякога и да бъде постигнат комичен ефект.

Пр. В близката далечина.

Антитеза - съпоставят се противоположни понятия с цел чрез изтъквания между тях контраст да се постигне изразителност на речта.

Пр. Богатият и в делник пирува, бедният и в празник гладува.

Инверсия (Обърнат словоред) - изместване на елементите на синтактичната конструкция.

Пр. Векове сели, разум и съвест с нея се борят.

Реторичен въпрос - Съдържа негласен отговор, чрез граматическата форма на въпроса се изказва нещо друго, различно от буквалното питане.

-

Пароним - дума, която има сходен звуков състав с друга, но се различават по значение.

Пр. Австралия - Австрия

Индиец - индианец

Финансови - фаянсови

Омограф - дума, която се пише еднакво с друга, но се изговаря различно и има различно значение.

Пр. К**а**лен (ботуш)

Кал**е**н (в битки)

Хипероним - дима с по-широко значение спрямо другата с по тясно значение.

Пр. Микробус - каравана

Powered by
Bukvar.bg
© 2010-2024